

S. Sayısı : 51

Zelzele mntakasında ceza hükümlerile tevkif kararlarının infazının tehiri hakkında kanun lâiyhası ve Adliye encümeni mazbatası (1/294)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/38

5 - I - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Zelzele mntakasında ceza hükümlerile tevkif kararlarının infazının tehiri hakkında Adliye ve killiğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 29 - XII - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe

Zelzele mntakasındaki ceza evlerinin bir kısmı yıkılmış bir kısmı da istifade olunmayacak surette hasara uğramıştır. Ciddî surette hasara uğrayan ceza evlerinde mahkûmlarla mevkıfların muhafazaları, iaşeleri ve inzibatlarının temini imkânsız veya tehlikeli bir hal almıştır. Bazı yerlerde de mahkûmlarla mevkıflar açıkta kalmıştır. İklimin şiddeti dolayısıyla hayatları tehlikeye maruzdur. Zelzele mntakası geniş olduğu için bunların bu mntaka haricine nakilleri de vesaitsizlik ve orada husule gelen yeni şerait dolayısıyla müşkül ve bazı yerlerde imkânsız bir hal almıştır.

Binaenaleyh bu mntakada müsaid bir vaziyet husule gelinceye kadar serbestilerinin iadesi hayat ve sıhhatleri noktasından en muvafık ve seri bir çare olarak düşünölmüştür. Mahkûmların serbest bırakılmamaları için Adliye vekâleti bütün imkânlara müracaat edecektir. Bunun için vekâlet ceza evlerinin gerek bina itibarile gerek buldukları şehir ve kasabalarda zelzele üzerine husule gelen yeni şerait itibarile zaruret hâsıl olan yerlerde bu zaruretin devam ettiği müddetçe Heyeti Vekile kararile mahkûm ve mevkıfların tamamı veya bir kısmı üzerinde kullanmak üzere bu kanunla selâhiyet almayı faydalı görmüştür. Aynı mülâhaza ile bu yerlerde zelzele vukua gelinceye kadar işlenmiş olan suçlar hakkındaki takibatın da müsaid vaziyet husule gelinceye kadar İcra Vekilleri Heyeti kararile tehir olunabilmesi muvafık bulunmuştur.

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esds No. 1/294

Karar No. 23

9 - I - 1940

Yüksek Reisliğe

Zelzele mıntakasında ceza hükümlerile tevkife aid kararların infazının tehirine dair Adliye vekâletince hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 29 - XII - 1939 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâ-yihasının encümenimize havale ve tevdi buyurulması üzerine ihtiva etmekte olduğu hükümler Adliye vekili Fethi Okyarm huzurile tedkik ve müzakere olundu.

Geçen ayın son günlerinde vukua gelen büyük zelzelenin bir çok vilâyetlerde yapmış olduğu tahribat adliye mekanizmasını normal şekilde işleyemeyecek bir hale koyduğu gibi mahkûm ve mevkıfların gerek şahsen ve gerek ailelerinin maruz kaldıkları vaziyet bu mıntakalarda cezaların ve tevkif kararlarının infazı hususlarında bazı tedbirlerin ittihazını zarurî kıldığı Adliye vekâleti tarafından verilen izahattan anlaşılmiş ve bu itibarla tekli-fin yerinde olduğu neticesine varılmıştır.

Şu kadar ki birinci maddenin zelzele mın-

takasında işlenmiş suçlara aid takibin de tehiri hakkında ihtiva eylediği hüküm gerek delillerin toplanma ve muhafazası ve gerek suçluların takib edilmemesinden doğacak mahzur itibarile yerinde görülemediğinden bunu ifade eden fıkranın maddeden çıkarılması ve kanunun ne müddetle meri olacağı hususunun da tasrihi muvafık görülmüştür.

Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. Rs.	M. M.	Kâtib
Çorum	Zonguldak	Konya
Münir Çağal	Şinasi Devrin	G. Gültekin
Antalya	Balıkesir	Bursa
N. Aksoy	O. Niyazi Burcu	Atıf Akgüç
Kastamonu	Kayseri	Konya
Abidin Binkaya	R. Özsoy	F. Gökbudak
Mardin		Rize
H. Menemencioğlu		Fuad Sirmen
Rize	Sinob	Trabzon
Dr. S. Ali Dilemre	C. Atay	F. A. Barutçu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Zelzele mıntakasında ceza hükümlerile tevkif kararlarının infazının tehirine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 27 kânunuevvel 1939 tarihinde vukua gelen ve devam eden zelzeleden ehemmiyetli surette hasara uğrayan yerlerdeki mahkûm ve mevküflardan bir kısmı veya tamamı hakkındaki ceza hükümlerile tevkif kararlarının infazı ve mezkûr tarihe kadar bu mahallerde işlenmiş suçlardan bir kısmı veya tamamı hakkında takibat icrası müsaid vaziyet avdet edinceye kadar Adliye vekâletince tehir olunabilir.

MADDE 2 — Bu hükümlerin tatbik edilebileceği yerlerle bu yerlerde müsaid vaziyetin avdet edib etmediği Vekiller Heyeti kararile tayin olunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

MADDE 4 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

29 - XII - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Fethi Okyar</i>	<i>N. Tınaz</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
	<i>A. F. Cebesoy</i>	
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.		Ti. V.
<i>A. Çetinkaya</i>		<i>N. Topçoğlu</i>

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Zelzele mıntakasında ceza hükümlerile tevkif kararlarının infazının tehirine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 27 kânunuevvel 1939 tarihinde ve müteakib günlerde vukua gelmiş olan zelzeleden ehemmiyetli surette hasara uğrayan yerlerdeki mahkûm ve mevküflardan bir kısmı veya tamamı hakkında verilmiş olan ceza hükümlerile tevkif kararlarının infazı müsaid vaziyet avdet edinceye kadar Adliye vekâletince tehir olunabilir.

MADDE 2 — Birinci maddenin tatbik edileceği yerlerle bu yerlerin hepsinde veya bazısında müsaid vaziyetin avdet eylemiş olduğu İcra Vekilleri Heyeti kararile tayin olunur.

MADDE 3 — Bu kanun 31 - XII - 1941 tarihine kadar meridir.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.